

forhandles deltid. Så må det være op til ministeren at bevise, at det er i strid med lovgivningen.

De kommende overenskomstfornyelser må selvfølgelig også tage udgangspunkt i de diskussioner, som deltidsloven har affødt. Det har for det første været diskuteret, at fagbevægelsen må kræve kortere overenskomstperioder, f.eks. 1-årige. Det synes jeg er en fuldstændig naturlig reaktion. Når regeringen griber ind i eksisterende overenskomster, er svaret på det selvfølgelig, at man sikrer sig, at man med jævne mellemrum kan forhandle overenskomster, dvs. at de ikke må være for lange.

For det andet kan overenskomstaftaler sikre for fremtiden, at deltid altid kan blive en ret for hele grupper af lønmodtagere, f.eks. ældre, som har brug for at gå ned i tid. I dag findes der senioraftaler i mange overenskomster, og målsætningen må være, at det bliver en generel ret på alle overenskomstområder.

Kl. 15.00

Det stiller i øvrigt også krav til dagpengesystemet. I dag er det jo stort set umuligt at lave lokale ordninger om fordeling af arbejdet og samtidig sikre lønmodtagerne et ordentligt indtægtsniveau med supplerende dagpenge.

Vi skal kort sagt åbne mulighed for, at lønmodtagerne kan opnå fleksibilitet på egne præmisser uden tvang fra arbejdsgiverne, inspireret bl.a. af den ordning, som de århusianske skraldemænd foreslog for nogle år siden.

Tiden er altså absolut ikke til, at vi sætter os ned og er sure over en dårlig lov, uanset hvor dårlig den nu engang er. Tiden er derimod til, at vi for det første arbejder for at skabe styrken til at få den fjernet ved først givne lejlighed, men tiden er også inde til, at vi skærper kampen for lønmodtagernes rettigheder, herunder retten til at være med til at bestemme sin egen arbejdstid i overensstemmelse med overenskomster og i overensstemmelse med en lovgivning til gavn for lønmodtagerne.

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Hvad er det for en mærkelig sag, vi behandler her i dag? En sag, som har givet anledning til knap 250 spørgsmål, to samråd, fast på programmet i Folketingets onsdagsspørgetid, høring, knap 90 deputationer, en andenbehandling på mere end 8 timer og nu en voldsom tredjebehandling.

I al sin enkelthed et forslag om, at en lønmodtager kan aftale med sin arbejdsgiver at gå på nedsat tid for en periode eller permanent.

Og hvorfor har den onde regering nu utænkt denne nederdrægtighed? Det har den, fordi nutiden stiller krav om, at det ikke er det enkelte menneske, som skal underordne sig samfundet, men samfundet, der skal prøve at indrette sig, så mennesker kan forme deres liv efter egne ønsker og behov. Det ældre ægtepar, hvor manden er gået på pension, og hvor konen vil på deltid, så de får mere tid sammen. Ægtefællen kan være blevet syg. Der kan være et ønske om at nedtrappe arbejdstiden forud for pensioneringen. Spørg f.eks. Ældre Sagen, det er et stort ønske hos mange ældre at kunne benytte en sådan mulighed. Det kan være familien, hvor sønnen er begyndt at pjække fra skole, og hvor far eller mor ønsker at hente barnet efter skole og lave lektier om eftermiddagen. Ja, ønsker og behov kan være meget forskellige.

Jamen kan det virkelig ikke lade sig gøre? Sådan kunne en ubefæstet sjæl spørge. Hertil er svaret: Der er nogle, der kan, og der er andre, der ikke kan. Jamen er det ikke diskrimination, kunne nogle fristes til at spørge. Jo, ville almindelige mennesker svare, det kan da ikke være sådan, at nogle forbydes denne mulighed, og andre har denne ret.

Hvad er så fup, og hvad er fakta? Jo, 40 pct. af lønmodtagerne har fuldstændig fri ret til at aftale deltid med deres arbejdsgiver. For 54 pct. er der varierende grader af forhindringer, og for 6 pct. af lønmodtagerne er det helt udelukket.

Hvem er imod, at nogle mennesker vil arbejde på deltid? Det er der nogle lønmodtagerorganisationer og nogle arbejdsgivere der er imod. De har derfor indskrevet det i overenskomsterne, og deraf har vi problemet.

Hvordan ser så de politiske partier på spørgsmålet om deltid? Ja, med hensyn til Socialdemokratiet står der i deres oplæg »Vilje til velfærd« i afsnittet »Kvalitet i børnenes liv«, at man vil skabe bedre mulighed for deltid. Mange forældre vil gerne arbejde deltid i en periode, mens børnene er små, og det skal der være mulighed for. Er der lovgivningsbarrierer, som forhindrer det, og som kan fjernes, så vil de gøre det.

SF ønsker, at der etableres ordninger, som betyder, at man kan gå på deltid fra det fyldte 55. år, uden at det får konsekvenser for pensionsudbetaling; det er et debatoplæg om SF's seniorpolitik, »Vi fødes som kopier og dør som originaler«, som det hedder. Og for at give pensioni-